

Dokumentnamn Riktlinjer om förfarandet vid anklagelse om vetenskaplig oredlighet		
Beslutsdatum 2011-03-07	Beslutsfattare Rektor	Diarienummer SLU.ua.Fe.2011.2.1-710
Handläggare Linnea Littorin	Ansvarig avdelning/kansli Juridik, ekonomi och personal (JEP)	Dokumenttyp Riktlinjer
Sakområde Forskning och utbildning på forskarnivå	Expedierat/publicerat på webben 2011-03-07	Träder i kraft den 2011-03-07
Reviderad den --	Giltig t o m datum Tills vidare	Bör uppdateras före 2016-03-01
Ersätter dokument som upphävs (dokumentnamn/diarienummer/beslutsdatum) -		

Bilaga till rektors beslut den 7 mars 2011

Riktlinjer om förfarandet vid anklagelse om vetenskaplig oredlighet

Inledning

Enligt 1 kap. 16 § högskoleförordningen ska en högskola som genom en anmälan eller på något annat sätt får kännedom om en misstanke om oredlighet i forskning, utreda misstankarna. Högskolan får under pågående utredning hämta in ett yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning hos Centrala etikprövningsnämnden. Om den person som väckt frågan om misstanke om oredlighet, eller den person som misstanken riktas mot, begär det, ska högskolan hämta in ett sådant yttrande. Något yttrande behöver dock inte hämtas in, om högskolan bedömer det som uppenbart obehövligt.

Bestämmelsen i 1 kap. 16 § högskoleförordningen anger en skyldighet för högskolor och universitet att hantera frågor om vetenskaplig oredlighet, men anger inte på vilket sätt detta ska ske och anger inte heller vad som avses med begreppet vetenskaplig oredlighet. Det finns därför ett behov av att mer ingående beskriva en ändamålsenlig hantering av dessa frågor, så att olika delar av universitetet kan agera enhetligt.

Riktlinjer

Allmänt

1 § Med vetenskaplig oredlighet avses:

1. förfalskning och fabrikation
2. plagiering
3. oberättigat hävdande av författarskap
4. underlåtelse att inhämta och följa nödvändiga tillstånd från berörda myndigheter (t ex etikkommittéer för humanforskning och djurförsök, isotopkommittéer, Datainspektionen och Läkemedelsverket).

5. att omöjliggöra upprepning eller efterhandsrekonstruktion av forskningsresultat.

För ansvar krävs att oredligheten har begåtts uppsåtligen.

2 § Varje person som deltar i forskningsverksamhet vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), har en skyldighet att tillse att resultat inhämtas, sammanställs och rapporteras enligt de principer som forskarsamhället godtagit. Detta innebär bland annat att handledare och medförfattare ska förvissa sig om att vad som framkommit i forskningsverksamheten är ärligt framtaget och korrekt beskrivet.

3 § Universitetet ska informera vetenskaplig och administrativ personal om gällande regler inom området.

Förberedande undersökning

4 § Uppkommer misstanke om vetenskaplig oredlighet, ska detta omgående och skriftligen anmälas till dekanus. Dekanus ska till följd av denna anmälan tillsätta en för det enskilda ärendet lämpligt sammansatt grupp som ska utföra en förberedande undersökning. Gruppen ska bestå av sakkunniga varav minst en deltagare ska vara anknuten till annat lärosäte. I gruppen ska även ingå en jurist från jurist- och dokumentationsenheten.

Vid tillsättningen av den förberedande undersökningsgruppens medlemmar ska tillses att inga intressekonflikter (administrativt beroende, nära personliga relationer, samarbetsförhållanden, ekonomiskt beroende eller vetenskaplig partiskhet) föreligger.

Dekanus ska ofördröjligen informera rektor om framförda misstankar om vetenskaplig oredlighet. Skulle anmälan om vetenskaplig oredlighet avse dekanus, vicerektor eller ledamot av fakultets- eller områdesnämnd ska anmälan göras till rektor.

5 § Den förberedande undersökningen bör genomföras skyndsamt och med iakttagande av största möjliga konfidentialitet till skydd för både den anklagade och den som framför anklagelsen. Avsikten med undersökningen är att avgöra om en fullständig utredning av fallet behöver genomföras.

Vid den förberedande undersökningen ska fakta insamlas och den anklagade beredas tillfälle att muntligt eller skriftligt yttra sig efter att ha blivit informerad om dels de förhållanden som ligger till grund för anklagelsen, dels vad som framkommit under undersökningens gång.

Den förberedande undersökningen bör slutföras inom 60 dagar efter anklagelsen; om så ej sker ska skälen för detta dokumenteras.

6 § I den förberedande undersökningsrapporten ska anges vilka bevis som granskats, en sammanfattning av relevanta intervjuer samt undersökningens slutsatser. Rapporten ska tillställas den anklagade och den som framfört anklagelsen.

7 § Med den förberedande undersökningens resultat kan dekanus besluta enligt följande:

– att otillräcklig grund för fullständig utredning av anklagelsen föreligger. Innan dekanus beslutar att ett ärende avslutas efter den förberedande undersökningen ska rektor informeras.– att insamlat material talar för att vetenskaplig oredlighet kan ha förelegat, varvid en fullständig utredning genomföres.

Fullständig utredning

9 § Den fullständiga utredningen bör inledas skyndsamt och slutföras inom 90 dagar. Utredningen ska genomföras med iakttagande av största möjliga konfidentialitet till skydd för både den anklagade och den som framför anklagelsen.

10 § För den fullständiga utredningen tillsätts av dekanus en lämpligt sammansatt grupp med uppgift att slutföra insamlingen av information i ärendet och höra berörda parter. Gruppen ska bestå av sakkunniga varav minst en deltagare ska vara anknuten till annat lärosäte. I gruppen ska även ingå en jurist från universitetets jurist- och dokumentationsenhet. Dekanus ska vid beredningen särskilt se till att inga intressekonflikter (administrativt beroende, nära personliga relationer, samarbetsförhållanden, ekonomiskt beroende eller vetenskaplig partiskhet) föreligger.

11 § Gruppen ska under utredningen föra protokoll och arbetet ska utmynna i en skriftlig rapport till dekanus.

Under arbetets gång ska den anklagade beredas tillfälle att muntligt eller skriftligt yttra sig efter att ha blivit informerad om dels de förhållanden som ligger till grund för anklagelsen, dels vad som framkommit under undersökningens gång.

12 § Gruppens rapport till dekanus ska dokumentera anklagelsen och utredningen, samt redovisa kommitténs bedömning av riktigheten i anklagelsen och allvarligheten i en verifierad förseelse.

Inhämtande av yttrande från Centrala etikprövningsnämnden

13 § Under pågående utredning får universitetet inhämta ett yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning vid Centrala etikprövningsnämnden.

14 § Om den person som väckt frågan om misstanke om oredlighet, eller den person som misstanken riktas mot, begär det, ska universitetet hämta in ett yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning vid Centrala etikprövningsnämnden. Något yttrande behöver dock inte hämtas in, om universitetet bedömer det som uppenbart obehövligt.

Åtgärder

15 § På grundval av den fullständiga utredningens resultat har dekanus att besluta om eventuella åtgärder.

Om det beslutas att otillräcklig grund för fullständig utredning av anklagelsen föreligger eller om anklagelsen efter en fullständig utredning inte kan verifieras, ska omsorgsfulla åtgärder vidtas för att återupprätta den anklagades rykte. Den person som, i god tro, framfört

anklagelser om vetenskaplig oredlighet ska inte, som en effekt av sitt handlande, få sin tjänsteställning eller sitt rykte ifrågasatt.

Skulle utredningen resultera i att anklagelsen efter en fullständig utredning kan verifieras ska ärendet, efter beslut av dekanus, överlämnas till personalansvarsnämnden eller rektor för eventuell hantering av disciplin- eller ansvarsfrågor.

Information

16 § Från det att en förberedande undersökning inleds ska prefekten vid berörd institution samt rektor hållas informerade.

17 § För att upprätthålla hög standard i forskningen och tillit till forskningsverksamheten ska resultatet av utredningen spridas, i de fall en person som deltar i forskningsverksamhet har övertygats om vetenskaplig oredlighet. Direkt information i saken ska lämnas till den berörda delen av forskarsamhället. Efter omständigheterna får bedömas om särskild information ska lämnas t ex till vetenskapliga tidskrifter i vilka berört material har publicerats och om det finns behov av information i tidskriften om vad som har ådagalagts i saken. För det fall att den som övertygats om vetenskaplig oredlighet har ett vetenskapligt uppdrag hos någon myndighet, bör prövas om myndigheten ska underrättas.